

njegove, kjer se je podpisal in pristavil letnico. Prigodilo se je že, da so njemu pripisovali kako sliko vrstnika Jožefa Jurija Schmidta.

Največ slik je seveda v njegovi domovini na Nižjem Avstrijskem. Nahajajo se pa tudi po vseh kronovinah avstrijskih in celó zunaj države.

V njegovi domovini hranijo samostani Seitenstetten, Melk in Göttweig mnogo njegovih slik. Samo v obednici prvega samostana se jih nahaja devetnajst. Slikal je pa tudi za razne cerkve. Na Koroškem jih je več v Št. Pavlu, na Štajerskem v Gradcu, v Gössu, Reinu, Sv. Ožbaltu, Maria-Trost in v Gornjem gradu, na Solnograškem v samostanski cerkvi sv. Petra, na Ogerskem v Waitzenu in na Moravskem v brnski stolnici. Poleg teh se vidi mnogo njegovih slik v zasebnih zbirkah. V teku časa so njegove

slike mnogo trpele. Popravljalci večinoma niso bili kos svoji nalogi.

Izkušal se je tudi v pastelnem slikanju. V tej stroki kaže veliko spretnost. Škoda, da so se slike te vrste le slabo ohranile.

Freske njegove zaostajajo za oljnatimi slikami. Tudi na teh je ljubil bolj jasne, svetle barve. — Ne samo s čopičem je delal, ampak tudi s šilom ali z razilom. Njegovih lastnih orazkov (Radierung) ni mnogo.

Schmidt je imel več učencev, ki pa niso dosegli svojega mojstra. Znani so Anton Mayer, Mitterhofer, Rudorf, Haubenstricker in Wetzl. Imel je pa mnogo posnemalcev, med katere štejemo tudi našega Leopolda Leier-ja. Gotovo je, da je bil najbolj priljubljeni slikar svoje dobe na Avstrijskem in je v marsičem prekosil svoje vrstnike na slikarskem polju. (Konec.)

Pesmi samotarja.

(Speva Fr. Ks. Meško.)

I.

Kako si ozek, stan moj, tesen, miren,
A svet je tako vélik, šumen, širen.

A dasi širen, se mi tesen zdel je,
Po večjem, širšem duh moj hrepenel je.

Krasnejše si ustvarjal je svetove,
In v njih si stavil bajne je gradove . . .

No, vse mini, vse gine, vse se menja —
In meni novo žitje se začinja . . .

Nesrečen že v mladosti prvem cveti,
Nemiren sem miru iskal po sveti.

Slovo zdaj svetu dal, življenju v sveti,
V samoti tihi sem začel živeti . . .

Hite pač misli često v svet nazaj mi,
Svet zdi se često izgubljeni raj mi.

Pred dušo vstajajo obrazi razni,
Vznemirjajo varljive me prikazni.

In spet . . . in spet . . . Nikjer ni torej mira?
Naj v večnem hrepenenju srce hira? — —

Kar je minulo, naj pozabnost krije,
Tvoj mir, moj stan, naj v mojo dušo lije! —

Pesmi samotarja.

(Speva *Fr. Ks. Meško.*)

II.

O pota božja! — Kdo umeje	Življenje celo tuhta mislec,
Njih skriti čudoviti tek?	Da bi uganjko razvozlal,
Brezvspešen trud je in motrenje,	Ko nagne se mu dan, uvidi,
Brezvspešno gine vek in vek!	Da niti sebe ni spoznal . . .

Zakaj? — Kako? — Nikar ne vprašaj,
 Iz vprašanj dvomi se rodé . . .
 Kdor pota božja zvesto hodi,
 Najbolje pač jih ta umé . . .

III.

Ne plakaj mi! — Kar si izgubil,	Le upaj, upaj! — Kar podrlo,
To dá lahkó ti čas nazaj,	Sezidaj s krepko spet roko.
In spet nekdam se lahko vrneš	Če je sovraštvo te ranilo,
V cvetoči svoj, ljubljeni raj.	Ozdravila ljubav te bo! . . .

Ne plakaj mi! — Kot zlato v ognju
 Z nesreče vstal boš očiščen,
 Veruj, po tmni dolge noči
 Napoči dan ti zaželjen . . .

IV.

Dovolj besed! — Kar pretrpel si,	O vem, že vem! . . . V sveta vrvenji
Pové že tvoje mi oko,	Iskal si sreče in naslad,
Ki že v mladosti jasnih letih	A kar ti svet blišeči dal je,
V svet zre ti mračno in temno.	Bil strup je bridek in grenák . . .

In semkaj pot te je privedla,
 Tu iščeš leka in mirú — —
 Če srca vroče brzdaš strasti,
 Mir najdeš v svetu — kakor tu . . .

V.

Pomlad . . . pomlad . . . Vetrovi topli	Ako raz veje sneg stali se,
Zaveli so čez hrib, čez breg,	Polagoma gozd razbrstí,
In raz vejevje v temnem logu	V zelenih vejah tic krdelo
Kapljá za solzo solzo sneg.	Si stavi gnezda in valí . . .

Pomlad za tebe tudi pride
 Ter raztali ti dušno bol —
 Zato le smelo glej v prihodnjost,
 In solz naj bo dovolj, dovolj . . .

v znak svojega spoštovanja do znamenitega slovenskega pesnika pa tudi osebnega čislanja do moža, ki je bil v zasebnem življenju ponižen, ljubezniv, pa tudi moški in plemenitega vedenja. Ob grobu mu je ganljivo v slovo govoril mnogoletni prijatelj, pesnik Franc Cegnar.

Letos, dné 14. vel. srpana se je v spomin stoletnice njegovega rojstva obhajala v Spodnjih Kosezah prelepa narodna slavnost, s katero se je odkrila spominska plošča na njegova rodnom domu. Ta plošča zaznamenuje kraj,

kjer se je narodil narodu slovenskemu pevec buditelj, s sledečim napisom:

V tej hiši se je rodil

12. kim. l. 1798.

slovenski pesnik

Ivan Vesel-Koseski,

umrl v Trstu 26. sušca l. 1884.

Biti slovenske krvi, bodi Slovencu ponos!

Ob stoletnici rojstva postavili rojaki.

Tako je izkazal Koseskemu narod slovenski, zlasti še njegovi rojaki, svoje spoštovanje in priznanje za njegove zasluge.

Pesmi samotarja.

(Speva Fr. Ks. Meško.)

VI.

Ne plakaj mi! — Življenje naše
Res kratka, lahka igra ni,
In predno človek najde srečo,
Nezgod nešteto pretrpi.

A če te varajo vsi upi,
O, ne obupaj mi nikar!
Varuj samo se, da ti v srci
Ne gasne slednje nade žar.

Iz tega zublja pa ti s časom
Vsplamti visok, gorak plamen —
In mislil boš, da je nesreča
Le kratek, mučen bila — sen . . .

VII.

Kot vstrepetá v jesenski burji
Za listom list na mrzla tla,
Tako je ginil v dnevih težkih
Za upom up ti iz srca . . .

A ne obupaj. — Spet z zelenjem
Drevesa vesna okraši,
In čas — zdravnik i v tvojem srci
Skeleče rane ozdravi . . .

VIII.

Tiho je na zemljo širno tmina gosta, mrka pala,
Stvarstvo vse in vsa narava je v globokem snu zaspala . . .

Deček in dekletce malo pod kostanjem sta sedela —
Brez besed — le roka v roki lahno jima je drhtela . . .

Ko je drugo jutro solnce vshajalo v vsem svojem krasi,
Kodrolasi deček mali sam samcät je šel iz vasi.

Tamkaj pa pri oknu majhnem borne zadnje vaške kočē
Tekle bledemu dekletu so po licu solze vroče.